

21. æek korrika

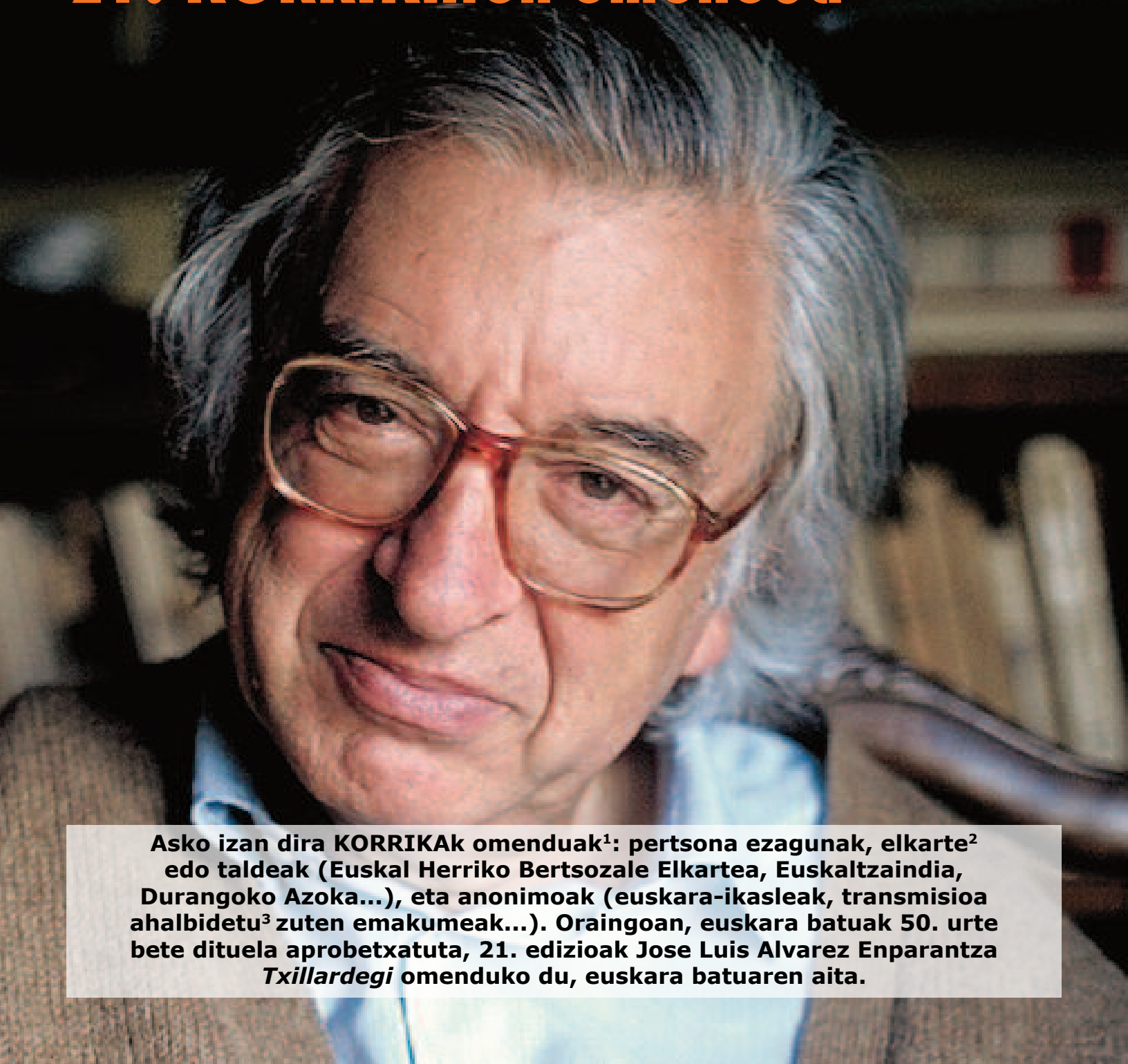
2019ko apirilaren 4tik 14ra GARESTIK GASTEIZA

æek
21. korrika
2019ko apirilaren 4tik 14ra
GARESTIK GASTEIZA

Txillardegi. 21. KORRIKArekin omendua

A2

Asko izan dira KORRIKak omenduak¹: pertsona ezagunak, elkarte² edo taldeak (Euskal Herriko Bertsozale Elkartea, Euskaltzaindia, Durangoko Azoka...), eta anonimoak (euskara-ikasleak, transmisioa ahalbidetu³ zuten emakumeak...). Oraingoan, euskara batuak 50. urte bete dituela aprobetxatuta, 21. edizioak Jose Luis Alvarez Enparantza *Txillardegi* omenduko du, euskara batuaren aita.

Txillardegiri (1929-2012) donostiar *hizkuntzalaria*³, idazlea eta politikaria izan zen.

1929ko irailaren 27an jaio zen, Donostiako Antigua auzoan. Ama piano-irakaslea zen; aitak fabrika txiki bat zuen, litografiak egiten zituen. Gurasoek euskaraz jakin arren, etxean gaztelaniaz mintzatzen ziren. Horregatik, Txillardegiri **bere kabuz**⁵ hasi zen euskara ikasten, 1948an. Frankismoko garai gogor haietan, gazte-gaztetatik Euskal Herriko **egoera latzaren**⁶ kontzientzia hartu, eta euskara eta Euskal Herria bere bizitzaren **ardatz**⁷ bilakatu zituen. Txillardegiri **ezizena**⁸ 1954an erabiltzen hasi zen, bere **jaiotetxearen**⁹ ondoko etxearen izena hartuta.

Omendua, Txillardegiri

Euskara batuak 50 urte bete ditu, eta, horregatik, 21. KORRIKAK Txillardegiri omenduko du, "euskaldunon eta euskararen historian gauzarik inportanteena egin zuelako: euskara batua, estandarra, **sortu**¹⁰". Txillardegik **ekarpen**¹¹ handiak egin zituen literaturan, **ikerkuntzan**¹², irakaskuntzan, euskalgintzan... Klika egin zien euskarari eta herriari. Eta ideia berri bat **zabaldu**¹³ zuen: euskara da Euskal Herriaren **oinarrizko**¹⁴ **ezaugarria**¹⁵.

Txillardegiri eta haren ingurukoei **zor**¹⁶ diegu euskara herrigintzaren oinarrian jarri izana. Ordura arte, arraza zen ardatza, ez hizkuntza. **Etena**¹⁷ garbia zen.

Koldo Zuazo (2012/01/17)

Azpimarratu forma zuzenak, eta esan: esaldi hauek egia ala gezurra dira?

EGIA GEZURRA

☐	☐	1. Txillardegiren gurasoek/gurasoak ez zekiten euskaraz, eta bere kabuz ikasi zuen.
☐	☐	2. Frankismoa oso ondo ezagutu zuen, eta testuinguru horretan hasi zen/zuena euskara ikasten.
☐	☐	3. Txillardegiri ezizena haren jaiotetxearen izenetik hartu zen/zuena .
☐	☐	4. Euskara batua/batuak Txillardegiri zor diogu, ziur aski.
☐	☐	5. Txillardegik esan zuen euskararik gabe ez dago/dagoela Euskal Herririk.
☐	☐	6. Koldo Zuazok dio Txillardegiri eta haren ingurukoek/ingurukoak ideia berria zabaltu zutela: arraza bai, baina euskara ere bai.

1. **Omendu:** homenajeado, -a; honoré-e
2. **Elkarte:** asociación; association
3. **Ahalbidetu:** posibilitar; permettre
4. **Hizkuntzalaria:** lingüista; linguiste
5. **Bere kabuz:** por su cuenta; pour soi
6. **Egoera latz:** difícil situación; situation dur
7. **Ardatz:** eje; axe
8. **Ezizen:** apodo; surname
9. **Jaiotetxe:** casa natal; maison natale
10. **Sortu:** crear; créer

11. **Ekarpen:** contribución; contribution
12. **Ikerkuntza:** investigación; recherche
13. **Zabaldu:** divulgar; diffuser
14. **Oinarri:** base, base
15. **Ezaugarri:** característica; caractéristique
16. **Zor:** adeudar; devoir, (être) en dette
17. **Herrigintza:** hacer país; faire pays
18. **Eten:** ruptura; rupture

Hiztegia

Idazti testuan falta diren hitzak, eta KORRIKA kultureko **eskaintza**¹⁸ irakurri ahal izango duzu.

DANTZHARIAK (AIKO taldearen dantza-kontzertua)

Lau musikarik (gitarra, akordeoia, kontrabaxua eta txistua) musika joko dute, eta AIKO taldeko dantza-maisuak oinekin eta _____ (1) osoarekin kantuan ariko dira.

ENKARGUZ

ENKARGUA. Kantak egingo dira enkarguz: musika-konposizioa, hitzak... Kantak _____ (2) batean grabatuko dira.

IKUSKIZUNA¹⁹. Ikuskizun honetan, kanta bat _____ (3) egiten den ikusi ahal izango da.

GURE OROITZAPENAK²⁰

FILMA (2018ko iraila). Hamabi euskal **zinemagile**²¹ elkartuko dira, eta Joseba Sarrionandiaren hamabi poema hartuta hamabi film _____ (4) egingo dituzte.

IKUSKIZUNA (2019ko martxoa). Musika, hitzak eta **ikus-entzunezkoa**²², formatu handiko ikuskizunean.

OHOLTZA²³ (Beñat Krolem artistaren performancea)

"Oholtza" performancean Beñat Krolem _____ (5) egingo ditu. Horretarako, pieza-multzoak (egurra, LED argia...), bere gorputza eta bertsolarien gorputzak erabiltuko ditu.

JULE (Hortzmuga Teatroa)

Familientzako²³ kale-ikuskizuna da. **Eraikuntza**²⁴ bat bota egin nahi dute, baina _____ (6) batek ez du atera nahi; _____ (7) **bete gabe**²⁶ ditu oraindik.

MUSUA (Pirritx, Porrotx eta Marimotots)

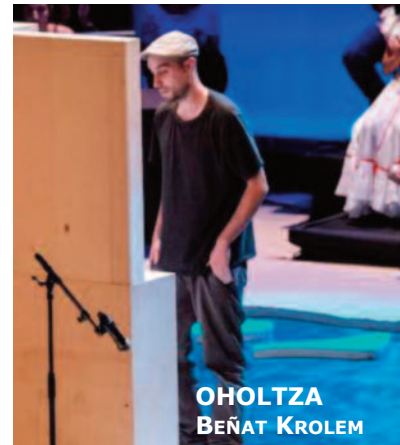
Familientzako ikuskizuna da. "Mundua mundu **denetik**²⁷, _____ (8) **biraka**²⁸ ari da. Musuek ere biraka jartzen dute mundua. Eta musuek biraka jartzen gaituzte gu. Eta zu?"

DANTZHARIAK
(Aiko)

JOSEBA
SARRIONANDIA

OHOLTZA
BEÑAT KROLEM

AUKERAK:

AMETSAK BIZTANLE	LABUR EGUZKIA	GORPUTZ ESTUDIO	NOLA ESKULTURAK
1) _____		5) _____	
2) _____		6) _____	
3) _____		7) _____	
4) _____		8) _____	

18. **Eskaintza**: oferta; *offre*

19. **Ikuskizun**: espectáculo; *spectacle*

20. **Oroitzapen**: recuerdo; *souvenir*

21. **Zinemagile**: cineasta; *cinéaste*

22. **Ikus-entzunezko**: audiovisula; *audiovisuel, -elle*

23. **Oholtza**: tablado; *estrade*

24. **Familientzako**: para familias; *aux familles*

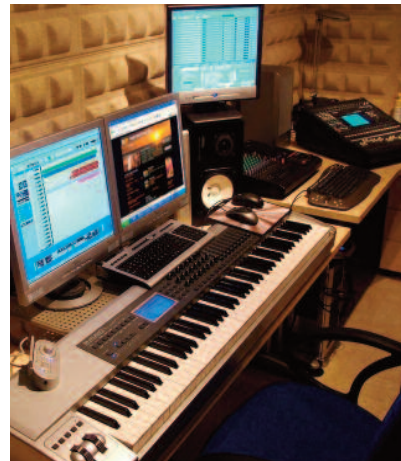
25. **Eraikuntza**: construcción; *construction*

26. **Bete gabe**: sin conseguir; *sans obtenir*

27. **Denetik**: desde que es; *depuis qu'il /elle est*

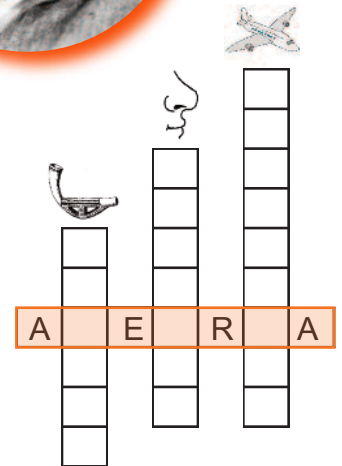
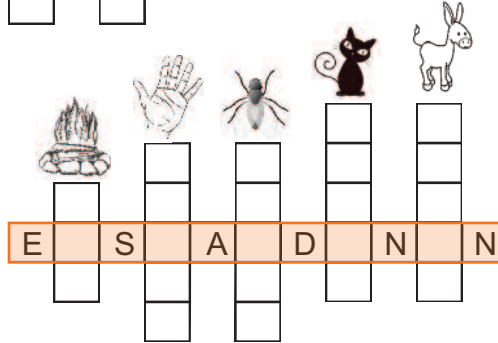
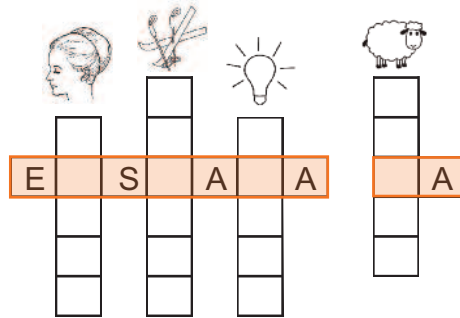
28. **Biraka**: girando; *en tournant*

Hiztegia

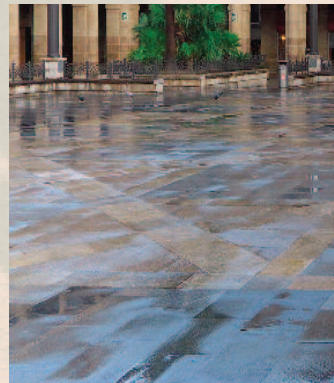
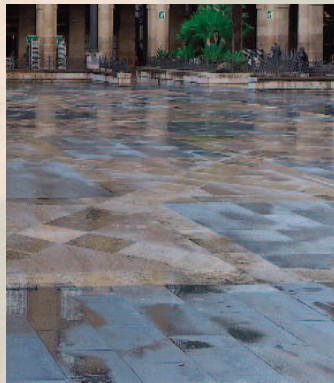

ESALDIA OSATU

Irudien izenak ***dagozkien***²⁹ lekuetan idazten badituzu, Txillardegiren esaldi bat irakurriko duzu.

RUDI EZKUTUA

- Txillardegia bezala, **erakunde**³⁰ hau euskara batuarekin **lotuta**³¹ dago.
- Bilbon dago, eta aurretik turista asko pasatzen dira.

Hiztegia

- 29. Dagozkien:** correspondientes;
correspondantes
- 30. Erakunde:** organismo;
organisme
- 31. Lotuta:** relacionado, -a;
corrélé, -e

E			K			T			N		
---	--	--	---	--	--	---	--	--	---	--	--

ERANTZUN GUZTIAK:
<http://www.korrika.eus/euskalte-gietarako-unitate-didaktikoak.html>